

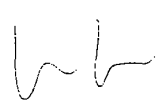
Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

Dato: 17 SEP 2004
Kontor: Det Internettelefonkontor
Sagsnr.: 2004-150-0587
Dok.: CDH12683
- bilag

Afsendt med
E-Post 17/9-04

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 369-371 af 3. september 2004 fra Folketingets Retsudvalg (Alm. del - bilag 1114).

Kristian Korffits Nielsen,
Lens Espersen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Kontor: Det Internationale Kon-
tor
Sagsnr.: 2004-150-0567
Dok.: CDH22082

Besvarelse af spørgsmål nr. 369-371 af 3. september 2004 fra Folketingets Retsudvalg
(Alm. del – bilag 1114).

Spørgsmål nr. 369:

”Ministeren bedes oplyse hvorfor organisationer som DA, DI, Finansrådet, Telebranchen, Prosa, og andre brancheorganisationer der kan risikere at rammeafgørelsen får ganske store konsekvenser på deres område, ikke er blevet hørt og om ministeren vil tage initiativ til at de får rammeafgørelsen sendt i høring.”

Svar:

Det pågældende forslag til rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse er sendt i høring hos de myndigheder, organisationer mv., som sædvanligvis høres vedrørende forslag til rammeafgørelser på det strafferetlige område. Justitsministeriet har ikke modtaget høringssvar eller anmodninger om at blive hørt fra andre organisationer mv.

Justitsministeriet vil imidlertid fremover i forbindelse med høringer over forslag til nye rammeafgørelser mv. være mere opmærksom på at inddrage andre organisationer mv., som berøres væsentligt af et fremsat forslag.

Spørgsmål nr. 370:

”Ministeren bedes tilsende udvalget høringssvarene samt et høringsnotat, som indeholder kommentarer til høringssvarene.”

Svar:

De høringssvar, som Justitsministeriet har modtaget vedrørende det pågældende forslag til rammeafgørelse, vedlægges.

For så vidt angår spørgsmålet om udarbejdelse af et kommenteret høringsnotat skal Justitsministeriet bemærke, at de modtagne høringssvar for tiden indgår i overvejelserne vedrørende fastlæggelse af dansk holdning til forslaget til rammeafgørelse.

Justitsministeriet finder det ikke rigtigt på nuværende tidspunkt – hvor forhandlingerne netop er påbegyndt – mere detaljeret at kommentere de modtagne høringssvar, som i det væsentlige indeholder retspolitiske betragtninger vedrørende forslaget. Det bemærkes i den forbindelse, at sagen – i overensstemmelse med den sædvanlige fremgangsmåde – vil blive forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg, når der på et senere tidspunkt skal ske en drøftelse af forslaget i Rådet (retlige og indre anliggender). I den forbindelse vil der selvsagt også være mulighed for at drøfte de modtagne høringssvar.

Jeg kan dog oplyse, at jeg deler den skepsis over for forslaget i dets nuværende udformning, som er kommet til udtryk i flere af de modtagne høringssvar.

Spørgsmål nr. 371:

”Ministeren bedes redegøre for, hvorfor grundnotatet først oversendes til udvalget den 15. juli 2004 henset til, at Kommissionens forslag er fra den 14. november 2003.”

Svar:

Kommissionens forslag til en rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse er meget omfattende og rejser en række vanskelige spørgsmål, som har givet anledning til meget nøje overvejelser i Justitsministeriet. Den sene oversendelse af grundnotatet vedrørende forslaget, som Justitsministeriet skal beklage, skal ses i dette lys.

Det skal i øvrigt bemærkes, at forhandlingerne i rådsregi af forslaget til rammeafgørelse først blev påbegyndt i begyndelsen af juli 2004, hvor det navnlig blev drøftet, om forslaget er en videreudvikling af Schengen-reglerne med den virkning, at også Norge og Island vil deltage i forhandlingerne af rammeafgørelsen. De egentlige forhandlinger af forslaget er således først påbegyndt i begyndelsen af denne måned. Det forventes, at der vil blive tale om ganske langvarige forhandlinger.

Jmt. Mot.
- 8 SEP. 2004

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Præsidenten
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf. 33 44 80 00
Fax 33 44 84 88
CVR 21 65 95 09

HWO10768/Sagsbeb. HWO
J.nr. 09.2004-50.2

DBI
10/10/04
OK
MS

6. september 2004

I en skrivelse hertil har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig) samt et grundnotat om forslaget.

Jeg skal i den anledning oplyse, at Københavns Byret har noteret sig, at der i forslaget lægges op til, at kravet om dobbelt strafbarhed for lovovertrædelser, som ikke er opregnet på positivlisten - bortset fra tilfælde, hvor der bliver tale om ransagning af private lokaler - kun kan opretholdes i en overgangsperiode på 5 år, samt at der efter forslaget ikke vil kunne opretholdes et strafferammekrav som betingelse for at fuldbyrde den udenlandske bevissikringskendelse. Dette kan efter byrettens opfattelse give anledning til nærmere overvejelser.

Københavns Byret har samtidig noteret sig, at de materielle grunde til udstedelse af en bevissikringskendelse kun kan påklages til udstedelsesstaten, hvilket kan gøre det vanskeligt for personer, der er bosiddende i fuldbyrdesstaten, at udnytte klageretten. Det kan derfor overvejes, om der bør gennemføres tiltag med henblik på at lette klageadgangen.

Det fremgår endvidere af forslaget, at der er tale om et langsigtet projekt, der skal afløse det hidtidige samarbejde om gensidig retshjælp baseret på Europarådets konvention fra 1959.

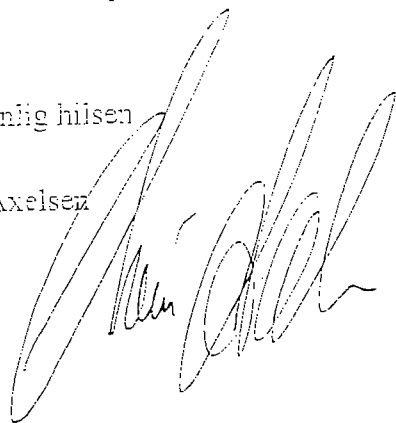
Om og i hvilket omfang de nu stillede forslag på længere sigt vil præjudicere rammerne for senere at indføre fælles regler om foretagelse af mere vidtgående efterforskningsskridt er vanskeligt at vurdere. Hvis dette skulle være tilfældet, bør det sikres, at alle landenes lovgivning på de relevante områder lever op til fælles minimumsstandarder.

Justitsministeriet
Internationale Kur. 203 111 - 165 - 0518
Akt.nr. 24

Der henvises til j.nr. 2003-165-0518.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Søren Axelsen', written over the printed name.

PRÆSIDENTEN FOR ØSTRE LANDSRET

Den 06/09-2004
J.nr. 40A-ØL-28-04
es

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Jmt. modt.
- 8 SEP. 2004

*Jmt.
2004-09-08
Just. nr. 40A-ØL-28-04
OK modt.*

Ved skrivelse af 19. juli 2004 (sagsnr. 2003-165-0518) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse om et forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

Sagen har været drøftet på landsrettens plenarmøde den 3. september 2004.

Under drøftelsen hæftede flere sig ved de mere principielle retspolitiske aspekter, som forslaget indeholder: om Danmark bør tilslutte sig en ordning, der indebærer, at danske domstole skal medvirke til bevissikring til brug for straffesager i andre lande, selv om de pågældende bevissikringskridt ikke ville være tilladt (eller i det enkelte tilfælde ikke kunde foretages) efter de gældende danske regler, såfremt der var tale om en straffesag i Danmark.

Der var dog enighed om, at dette er et spørgsmål af en sådan retspolitisk karakter, at landsretten ikke bør udtale sig om forslaget.

Ziegler
Ziegler

Justitsministeriet
Internationale k.r. 0303-165-0518
Akt.nr. 25

Jmt. modt.

26 JULI 2004

Jusltsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor
Slotsholmsgade 10,
1216 København K.

25. juli 2004
Jmt. 2004-4500-301 MT 146
Sagsbehandler: Mette Tjalve

DATAAFDELINGEN

Sekretariatet
Landiystvej 34 - 40
2850 Hvidovre

Telefon: 3646 1485
Lokal: 6001
Telefax: 3343 0031

E-mail: rpch3@polit.dk

Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse

Ved brev af 19. juli 2004 har Jusltsministeriet anmodet Dataafdelingen om en udtalelse til brug for forestående drøftelser af forslag til rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse.

Dataafdelingens kan alene udtale sig vedrørende de bestemmelser i forslaget, der omhandler videregivelse af strafferegisteroplysninger. Det kan oplyses, at Dataafdelingen har ikke bemærkninger til det i notatets punkt 3.2 herom anførte eller til forslaget bestemmelser om officielle udskrifter fra strafferegistre.

Genpart af denne skrivelse er sendt til Politiafdelingen.

Med venlig hilsen

Mette Tjalve
vicepolitimester

Jmt. Mdt.

13 AUG 2004

12 AUG. 2004

J.nr. 2003-073-001-MB 31

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor

POLITIAFDELINGEN

Sekretariatet
Polititorvet 14
1780 København V

Telefon: 33 14 88 88
Direkte: 33 9 10 910
Lokal: 6571
Telefax: 33 4 3 00 05

E-mail: rpca@politi.dk
Web: www.politi.dk

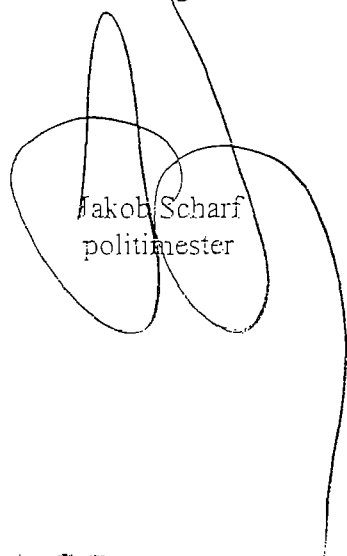
Forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse

Ved skrivelse af 19. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet Rigspolitiet om en udtalelse vedrørende et forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

I den anledning kan Rigspolitiet oplyse, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger for så vidt angår forhold, der henhører under Rigspolitiets ansvarsområde. Rigspolitiet skal dog henlede opmærksomheden på, at forslaget efter omstændighederne vil kunne have visse ressourcemæssige konsekvenser, hvis Rigspolitiet bliver centralt kontaktpunkt i forhold til fremsendelse og modtagelse af bevissikringskendelser.

Der henvises til Justitsministeriets j.nr. 2003-165-0518.

Med venlig hilsen

Jakob Scharf
politimester

Justitsministeriet
Internationale Kr. 2003 NN-165-0518
Akt.nr. 5

LANDSFORENINGEN AF
BESKIKKEDE ADVOKATER

FORMAND:
NIELS FORSEY
NANSSENSGADE 45 A
1366 KØBENHAVN K
TLF. 33 36 90 10
FAX 33 36 66 81

Jmt. modt.

16. aug. 2004

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor
Slotsholmsgade 10
1216 Kbh. K

SEKRETARIAT:
ØSTERGADE 16
POSTBOKS 1051
1007 KØBENHAVN K
TLF. 33 11 75 22
GIRO 735 02 01
FAX 33 32 47 75

Østergade 16
13. august 2004
ER/bn
Direkte tlf.: 33435222

Vedr.: Sagsnr. 2003-165-0518. Forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688).

Justitsministeriet har med skrivelse af 19. juli d.å. anmodet om en udtalelse om ovennævnte.

Rammeafgørelsen har været forelagt bestyrelsen, der også i andre sammenhænge har udtrykt betænkeligheder ved, at retsakter fra andre medlemslande skal anerkendes umiddelbart uden materiel prøvelse i fuldbyrdeslandet.

Foreningen har også ligeledes ved tidligere lejligheder udtrykt afstandtagen fra afskaffelse af kravet om dobbelt strafbarhed.

Foreningen kan heller ikke anbefale, at det bliver muligt at foretage straffeprocessuelle tvangsindgreb efter begæring fra andre medlemslande i situationer, hvor det efter danske straffeprocessuelle regler ikke ville være muligt. Foreningen kan ikke anbefale en justering af retsplejeloven med henblik på at gøre sådanne indgreb mulige.

Efter rammeafgørelsens artikel 19 skal (virksom) klage indgives i udstedelsesstaten.

Reglerne for advokatbeskikkelse i forbindelse med tvangsindgreb er forskellige i de forskellige medlemslande. Hvis den øvrige del af rammeafgørelsen indføres mod foreningens anbefalinger, skal foreningen henstille, at der skabes mulighed for, at danske statsborgere kan få beskikket advokater til at varetage deres rettigheder i forbindelse med legalitetskontrollen ved de øvrige medlemslandes domstole i mindst samme omfang, som man ville kunne få beskikket advokat efter dansk ret, idet de færreste vil have mulighed for på anden vis at klage i udstedelseslandet over det besluttede indgreb.

På bestyrelsens vegne

Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Internationale Eu.

Akt.nr. 6

2003-165-0518

Politidirektøren

Jmt. Mdt.

26 AUG. 2004

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen

Politigården
1567 København V
Tlf. 33 14 14 48

Fax: 33 43 00 58

Date 25 AUG. 2004

Journalnr.:
0100-10160-00127-04

AD

Handwritten notes and stamps:
→ [unclear]
[unclear]

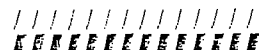
Ved brev af 19. juli 2004 (sagsnr. 2003-165-0518) har Justitsministeriet anmodet om en udtalelse vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

Jeg kan i den anledning oplyse, at Københavns Politi ikke har bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Hanne Bech Hansen

Justitsministeriet
Indenrigs- og Politisektionen
Akt.nr. 8 03-165-0518
db: UE

Jmt. modt.

Justitsministeriet
Det Internationale Kontor
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

27. juli 2004

Dato : 25. august 2004
Jr.nr. : 132.8.04
Ref. : Scharf/sn

DBI

Ved. sup. + V. V. V. + Skælderret

Ved skrivelse af 19. juli 2004 (2003-165-0518) har Justitsministeriet anmodet Politimesterforeningen om en udtalelse vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager.

I den anledning skal Foreningen udtale følgende:

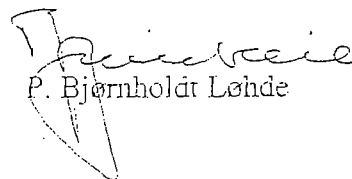
Set ud fra et dansk synspunkt fungerer de eksisterende retshjælpskonventioner m.v. tilfredsstillende også i relation til bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, og det må forventes, at samarbejdet yderligere vil kunne effektiviseres, når rammeafgørelsen fra 2002 om gennemførelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder og bevismateriale får effekt samt når EU's retshjælpskonvention fra 2000 med tillægsprotokol fra 2001 bliver anvendelig i samtlige lande.

Meget taler derfor for at afvente erfaringerne på disse områder, før der igangsættes nye omfattende initiativer på bevissikringsområdet.

Det foreliggende forslag er efter Foreningens opfattelse, når det gælder den begrænsede anvendelse af dobbelt strafbarhed men især for så vidt angår den manglende mulighed for at afprøve om gennemførelsen af den udenlandske retsanmodning vil være forenelig med dansk ret, i strid med principper, som bør være grundlæggende for gennemførelsen af strafprocessuelle tvangsindgreb på områder, hvor lovgivningen endnu ikke er harmoniseret.

Efter Foreningens opfattelse bør forslaget kun opnå tilslutning fra dansk side, såfremt der i minimumsbetingelserne i artikel 12 indarbejdes de nævnte principper.

Med venlig hilsen

P. Bjørnholt Løhde

Justitsministeriet 2003-165-0518
Internationale Ku. 2
Akt.nr. 11

dbi UE

Jmt. modt.

77 Juli 2004

RIGSADVOKATEN

Justitsministeriet

Det Internationale Kontor

DATE 22. august 2004

JOURNAL NR.

RA-2004-220-0039

BEDEET ANBRET VED EY-RYSKRIVELSE

SAGSBEHANDLER: JH

- Drlag

Handwritten notes:
Vedr. LSP - VKU + Strafferet
OK MJ

RIGSADVOKATEN

FREDERIKSHOLMS KANAL 10

1250 KØBENHAVN K

TELEFON 33 12 72 00

FAX 33 43 67 10

Vedr. sagsnr. 2003-165-0518

Ved skrivelse af 19. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet om en eventuel udtalelse om et forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager. Justitsministeriet har endvidere fremsendt et grundnotat om forslaget.

Jeg har endvidere fra Statsadvokaten for Særlige Internationale Straffesager, der hørt direkte af Justitsministeriet, modtaget vedlagte udtalelse.

Jeg skal i den anledning udtale, at forslaget bl.a. er udarbejdet ud fra en antagelse om, at samarbejdet om bevisoptagelse kan gå langsomt og være ineffektivt, og at de forskellige nationale lovgivninger udgør hindringer for samarbejde, jf. Kommissionens begrundelse for forslaget punkt 15. Jeg finder det tvivlsomt, om denne grundlæggende antagelse uden videre er rigtig, og om yderligere regeludstedelse af den foreliggende karakter og på nuværende tidspunkt kan afhjælpe eventuelle problemer.

Det fremgår også af begrundelsen, at man fra Kommissionens side er opmærksom på, at både EU-konventionen fra maj 2000 om gensidig retshjælp i straffesager og 2001-protokollen til samme konvention har medført forbedringer. Hverken konventionen eller protokollen er imidlertid trådt i kraft endnu.

Jeg finder på den baggrund, at man som udgangspunkt bør afvente ikrafttræden af 2000-konventionen og protokollen og derefter indhøste de nødvendige erfaringer med disse retlige instrumenter, før man gennem nye ændringer af regelsættet om gensidig

Justitsministeriet
Internationale Ku. 2003-165-0518
Akt.nr. dbi UF

retshjælp forsøger at afhjælpe problemer, som i øvrigt ikke er klart analyserede eller definerede i forslaget til rammeafgørelse.

Der gør sig efter min opfattelse yderligere det forhold gældende, at de mange begrænsninger i rækkevidden af forslaget i praksis vil være vanskelige at håndtere, og at afgrænsningen af anvendelsesområdet formentlig vil føre til yderligere usikkerhed på et område, der for praktikere allerede kan synes vanskeligt. Af pkt. 1.6. i begrundelsen for forslaget fremgår det, at en lang række meget praktisk relevante bevisindsamlingsmetoder ligger uden for anvendelsesområdet for bevissikringskendelsen. Samtidig er forslaget inden for sit anvendelsesområde meget bredt, idet alle mulige tvangsindgreb og bevissikringsskridt kan komme på tale.

RIGSADVOKATEN

SIDE 2

Man kan formentlig diskutere om der ved indførelse af en europæisk bevissikringskendelse overhovedet er tale om egentlig gensidig anerkendelse, jf. punkt 37 i begrundelsen, hvorefter national ret skal finde anvendelse ved fuldbyrdelsen. Det man anerkender synes altså ikke at være en udenlandsk processuel afgørelse, men en ny type retsanmodning, som man uden hensyn til de komplicerede og indbyrdes afstemte regler i f.eks. den danske retspleje lov har pligt til at efterkomme på den ene eller den anden måde. Det synes umiddelbart vanskeligt gennem lovændringer og gennem praksis at sikre, at dette i alle tilfælde skulle være muligt, medmindre man lader en europæiske bevissikringskendelse være selve hjemlen til forskellige tvangsindgreb m.v., hvilket må antages at kunne få vidtgående følger for hele straffeprocessen.

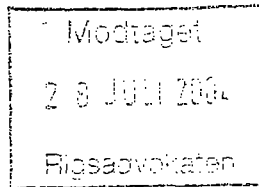
Forslaget til rammeafgørelse forhandles nu i en arbejdsgruppe under Rådet. Jeg vil være repræsenteret i arbejdsgruppen og gøre mine synspunkter gældende under de videre forhandlinger.

Henning Fode

STATSADVOKATEN

Rigsadvokaten

Dato: 27.07.2004

JOURNAL NR.

SAIS-2004-220-0001

BEGYNDT VED EVF/KNIVELSER

SAGSBEHANDLER: BV

STATSADVOKATEN FOR
SÆRLIGE INTERNATIONALE
STRAFFESAGERJENS KOFODS GÅDE 1
1266 KØBENHAVN K

TELEFON 33 30 72 50

FAX 33 30 72 70

E-MAIL SICO@ANKL.DK

WWW.SICO.ANKL.DK

JH
↑

Vedr. europæisk bevissikringskendelse

Den 19. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet om en evt. udtalelse om et forslag af 14. november 2003 til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager.

I henhold til generel aftale om besvarelse af høringer fra Justitsministeriet sender jeg udtalelsen gennem hr. Rigsadvokaten.

Det må hilses velkomment, jf. forslaget s. 10, at endemålet for Unionen er et samlet instrument til gensidig anerkendelse af retsafgørelser. Unionen synes siden at have taget skridt, der har udmøntet sig i udkast til Forslag til lov om fuldbyrdelse af visse retsafgørelser (RA-2004-510-0005). Denne udvikling burde måske nævnes i grundnotatet af 12. juli 2004.

Formuleringen af art. 3, stk. 1, rummer ikke megen direkte vejledning om anvendelsesområdet, der er afgrænset negativt i stk. 2. Som begrundelsen pkt. 1.6 nr. 29 og 32 er formuleret, har jeg ikke bemærkninger til det foreslåede anvendelsesområde.

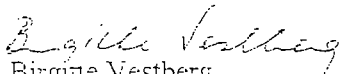
Jeg har noteret mig, at materialet vedr. bevissikringskendelsen arbejder med begrebet "dobbelt strafbarhed", hvorimod forslaget til lovudkast om fuldbyrdelse af visse retsafgørelser (Lovafdelingen sagsnr. 2004-730-1008) anvender en mere fleksibel model

RIGSADVOKATEN 2004-220-0039 (28/7)

(en tilsvarende handling er strafbar efter dansk ret). Det forekommer mig hensigtsmæssigt, hvis der bliver anvendt identiske kriterier i løsningerne i perioden, indtil et samlet instrument er udarbejdet. Kriteriet bør efter min opfattelse være den fleksible model.

Begrundelsen for forslaget rummer under punkt 1.2 nr. 16 et meningsforstyrende krav om dobbelt strafforfølgning. Dette kan bero på en oversætterfejl.

Med venlig hilsen

Birgitte Vestberg

STATSADVOKATEN

SIDE 2

Jrnt. Mdt.

31 AUG. 2004

INSTITUT FOR
MENNESKERETTIGHEDER

STRANDGÅDE 36 140 KØBENHAVN K
TEL: 33 45 01 00
FAX: 33 45 31 00
CENTER@HUMANRIGHTS.DK
WWW.MENNESKERET.DK
WWW.HUMANRIGHTS.DK

Justitsministeriet, Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att.: Kristian Korfits Nielsen

DATE: 27. august 2004

DNR: 540.50/6495

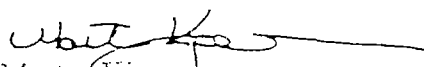
DE:
Vedr. Forslag
OK 2004

Vedr.: Forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

Ved skrivelse af 19. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet Institut for Menneskerettigheder om en udtalelse ad ovennævnte.

Vedlagt fremsendes Institutets udtalelse.

Med venlig hilsen

Morten Kjærum
Direktør

Justitsministeriet
Internationale Kr. 2003NT-165-0518
Akt.nr. 15

Notat om Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

1. Baggrund

Institut for Menneskerettigheder er ved brev af 19. juli 2004 af Justitsministeriet blevet anmodet om at fremkomme med en eventuel udtalelse til forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM(2003) 688 endelig).

Ifølge Justitsministeriets grundnotat vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse (grundnotatet) er hensigten med forslaget at sikre et hurtigere og mere effektivt retligt samarbejde i straffesager, når det drejer sig om fremskaffelse af (eksisterende) genstande, dokumenter og data til brug i straffesager i et andet EU-medlemsland.

I forslaget fastlægges mindstekravene til den retshjælp, som EU-medlemsstaterne skal yde hinanden. Disse krav kan ifølge kommissionen overordnet beskrives på følgende måde:

1. En retsanmodning fra en anden EU-medlemsstat skal anerkendes umiddelbart, uden at der er behov for at omdanne den til en national afgørelse, før den kan fuldbyrdes.
2. Retssøgninger bliver standardiserede ved hjælp af formular.
3. Der skal indføres frister for efterkommelse af anmodninger.
4. Der skal indføres minimumsbeskyttelse både for udstedelse og efterkommelse af retssøgninger.
5. Mulighederne for at afvise en retssøgning skal begrænses.

2. Menneskeretten

Det er instituttets vurdering, at forslaget rejser spørgsmål af menneskeretlig karakter i forhold til grundlovens § 77 om retten til yringsfrihed, Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 6 om retten til en retfærdig rettergang og retten til privatliv som beskyttet efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8.

3. Instituttets vurdering

Det er efter instituttets opfattelse positivt, at der ved forslagets artikel 12, stk. 1 (b) er taget højde for, at princippet om forbud mod selvinkriminering beskyttet efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 6 skal overholdes i forbindelse med fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse.

Instituttet finder det endvidere positivt, at der ved forslaget artikel 15 er taget højde for, at overholdelse af princippet om forbud mod at dømme en person to gange for samme forhold (ne bis in idem-princippet) beskyttet efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions protokol 7, artikel 4, er en forudsætning for anerkendelse og fuldbyrdelse af den europæiske bevissikringskendelse.

Instituttets skal dog udtale følgende:

3.1. Generelt.

I punkt 19 i de indledende bemærkninger til forslaget anføres følgende:

"I denne rammeafgørelse overholdes de grundlæggende rettigheder og de principper, der er fastsat i artikel 6 i traktaten om Den Europæiske Union og i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder".

Ifølge forslaget artikel 6 skal udstedelseslandet blandt andet træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de omhandlede genstande m.v. under lignende omstændigheder vil kunne fremskaffes ifølge udstedelseslandets lov, og at de vil kunne antages i den retssag, de antages til.

Det må således som udgangspunkt kunne forudsættes, at medlemslandene forud for udstedelse af europæiske bevissikringskendelser vil have sikret sig, at bevissikringskridtene er i overensstemmelse med national lovgivning og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Herudover fremgår det endvidere af forslaget artikel 6, at medlemsstaterne skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at den europæiske bevissikringskendelse kun udstedes, når udstedelsesmyndigheden blandt har sikret, "at de ønskede genstande, dokumenter og data er nødvendige og proportionelle i forhold til de retssager", som de indhentes til brug for.

Forslaget bygger således på en forudsætning om, at de enkelte stater opfylder kravene i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention ved udstedelsen af bevissikringskendelser.

Ifølge forslaget artikel 15 kan medlemslandene alene afvise anerkendelse eller fuldbyrdelse af et andet medlemslands bevissikringskendelse, hvis det vil krænke ne bis in idem-princippet, eller der ifølge udstedelsesstatens lovgivning gælder immuniteter og privilegier, der gør det umuligt at fuldbyrde den europæiske bevissikringskendelse.

Instituttet har ikke noget detailkendskab til, hvilke minimumskrav de øvrige EU-medlemslande stiller for at kunne foretage ransagning m.v. Det kan imidlertid ikke udelukkes, at enkelte eller flere af medlemslandene anvender minimumskrav, der ligger under, hvad man i Danmark finder retssikkerhedsmæssigt forsvarligt, herunder fordi det måtte være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

I en situation, hvor Danmark er den stat, som faktisk udfører et indgreb i en konventionsbeskyttet rettighed, opstår spørgsmålet om, hvorvidt Danmark uprøvet kan lægge til grund, at de retssikkerhedsgarantier, konventionerne indeholder, er overholdt i udstedelseslandet. I hvert fald såfremt der konkret er forhold i sagen, der tyder på, at retssikkerhedsgarantierne ikke er overholdt,

vil Danmark kunne ifølge et passivtansvar, hvis danske myndigheder undlader at undersøge forholdet under processen i Danmark.

Det bemærkes herved, at det er fast antaget, at menneskeretlige normer skal inddrages af domstolene af egen drift i straffesager.

Den generelle forudsætning om, at den enkelte udstederstat overholder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, fratager således ikke automatisk Danmark ansvaret, hvis en afgørelse faktisk er truffet på en sådan måde, at fuldbyrdelse af en strafferetlig afgørelse vil være i strid med bestemmelser i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention eller andre menneskeretlige regelsæt.

Det er på den baggrund institutets opfattelse, at det bør overvejes at tilføje til artikel 15 om afvisning af anerkendelse eller fuldbyrdelse, at bevissikringskendelsen kan afvises af fuldbyrdelsesstaten, hvis dette vil føre til resultater, der strider mod medlemslandets retsopfattelse, herunder hvis anerkendelsen eller fuldbyrdelsen må anses for at være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

3.2. Forholdet til grundlovens § 77 – retten til ytringsfrihed.

Ifølge gældende dansk ret skal retsplejelovens almindelige bestemmelser for foretagelse af ransagning, beslaglæggelse og edition være opfyldt for, at danske myndigheder vil kunne imødekomme udenlandske anmodninger om retshjælp på disse områder, jf. grundnotatets punkt 3.

Forslaget indebærer, at en europæisk bevissikringskendelse, som er udstedt i en medlemsstat (udstedelsesstaten), som udgangspunkt skal anerkendes af den medlemsstat, der skal gennemføre kendelsen (udstedelsesstaten), uden yderligere prøvelse.

Vedtagelse af forslaget i sin nuværende form vil således medføre, at danske myndigheder som udgangspunkt ikke længere vil være berettiget til at foretage en prøvelse af, om gennemførelsen af reitsanmodninger fra andre EU-medlemslande vil være forenelig med dansk ret. Det vil således kunne forekomme, at danske myndigheder skal foretage beslaglæggelse af skrifter m.v. herunder ikke offentliggjorte skrifter, uanset at der ikke er grundlag herfor efter dansk ret.

Beslutningen om beslaglæggelse af trykte skrifter skal på grundlag af gældende dansk ret træffes af domstolene, jf. retsplejelovens § 825, stk. 2.

Grundlovens § 77 har følgende ordlyd:

"Enhver er berettiget til på tryk, i skrift og tale at offentliggøre sine tanker, dog under ansvar for domstolene. Censur og andre forebyggende forholdsregler kan ingensinde på ny indføres."

Det centrale indhold i bestemmelsen er et forbud mod censur. Det er fastslået i retspraksis, at det ikke er i strid med forbudet mod censur at beslaglægge skrifter, herunder endnu ikke offentliggjorte skrifter, ved retskendelse, jf. Henrik Zahle: "Dansk Forfatningsret 3. Menneskerettigheder", 3. udgave 2003, s. 83. Henrik Zahle fremhæver samme sted, at de principielle betænkeligheder ved en beslaglæggelse af endnu ikke offentliggjorte skrifter må føre til, at domstolene skal foretage en

intensiv bedømmelse af, om kriterierne for beslaglæggelse er opfyldt. Foretages der ikke en intensiv domstolsprøvelse heraf, opfylder beslaglæggelsen ikke kravet i grundlovens § 77 om, at ansvar for ytringer skal udmøntes af domstolene.

Institutet er ikke bekendt med omfanget af den prøvelse, der finder sted i EU-medlemslandene i forbindelse med afsigelse af kendelse om beslaglæggelse af skrifter, herunder ikke offentliggjorte skrifter. Institutet skal derfor blot pege på, at der med vedtagelse af forslaget i sin nuværende form åbnes op for den mulighed, at danske myndigheder vil skulle efterkomme europæiske bevissikringskendelser om beslaglæggelse af ikke offentliggjorte skrifter, der ikke opfylder kravene til domstolsprøvelse i grundlovens § 77.

3.3. Forudsigelighedskravet

Som anført medfører forslaget blandt andet, at danske myndigheder vil skulle foretage ransagning og beslaglæggelse på grundlag af bevissikringskendelser udstedt af andre EU-medlemslande. Ransagning m.v. af en persons hjem vil som udgangspunkt medføre et indgreb i personens ret til privatliv.

Retten til privatliv er blandt andet beskyttet i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8. Ifølge artikel 8, stk. 1, har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Et indgreb i privatlivet er dog lovligt, hvis indgrebet har hjemmel i lov, hvis det sker til varetagelse af ét eller flere af de i artikel 8, stk. 2, opregnede hensyn, og hvis indgrebet er sagligt og proportionalt, jf. artikel 8, stk. 2.

Legalitetskravet medfører blandt andet et krav om forudsigelig retsanvendelse. Det følger på grundlag heraf, at ethvert indgreb mod det enkelte individ skal have sit grundlag i klare, tilgængelige retsregler, som fortoikes af uafhængige domstole, jf. generelt det hos Peer Lorenzen m.fl.: "Den Europæiske Menneskerettighedskonvention med kommentarer", 2. udg., s. 48ff.

Som anført i forslaget under punkt 1.1.4. i de indledende bemærkninger er medlemsstaternes nationale regler for bevisoptagelse meget forskellige. Udstedelse af en europæisk bevissikringskendelse, f.eks. om ransagning, vil medføre, at en borger i ét medlemsland vil blive udsat for et indgreb i sin ret til privatliv på grundlag af en ransagningskendelse afsagt i et andet medlemsland efter dette lands lovgivning. Det kan derfor blive yderst vanskeligt for en borger i en medlemsstat at forudsige sin retsstilling i forhold til indgreb i privatlivet, f.eks. ransagning, hvis ransagningen sker på grundlag af en europæisk bevissikringskendelse.

Det er på den baggrund instituttets opfattelse, at det er tvivlsomt, om indgreb i retten til privatliv foretaget på grundlag af en europæisk bevissikringskendelse, vil kunne leve op til legalitetskravet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, stk. 2.

Bjorn Ditlev Jacobsen, Marianne Nørregaard
Institut for Menneskerettigheder,
27. august 2004

DEN DANSKE DOMMERFORENING
FORMANDEN

Retten i Korsør
Kriminalretten
Kirkepladsen 14,
4220 Korsør
Tlf. 58 36 09 99
Fax 58 36 09 96

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Jmt. Mdt.
30 AUG. 2004

27. august 2004

J.nr. 91/2004

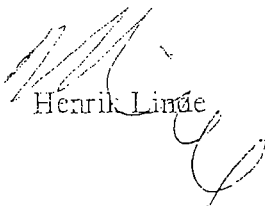
Deres j.nr. 2003-165-0518

D21

I et brev af 19. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet om en eventuel udtalelse om forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

Foreningen har ikke bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Henrik Linde

Justitsministeriet
Internationale Kr. 2003-165-0518
Akt.nr. 13

Domstolsstyrelsen

Jmt. Mdt.
30 AUG. 2004

Justitsministeriet
Slotsbolmsgade 10
1216 København K

Administrationskontoret
St. Kongensgade 1-3 4. sal
1264 København K
Tlf. 70 10 33 22
Fax 70 10 44 55
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09

D. 27/8-04

Sendt pr. e-mail til jmt@jmdk + lsm.

RWA10032/Sagsbeh. RWA
Jnr. 4101-2004-115

Deres j.nr. 2003-165-0518

27. august 2004

Europæisk bevissikringskendelse

Justitsministeriet anmodede den 19. juli 2004 Domstolsstyrelsen om en udtalelse vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

Domstolsstyrelsen har ikke bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

Louise Saul

Int.ktr. Mdt.
01 SEP. 2004

Justitsministeriet
Internationale kl. 2003-165-0518
Akt.nr. 7

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Jmt. Mdt.
30 AUG. 2004

2004-00466/07.04.04
26. august 2004
HB/hs

Jmt. Mdt.
9 SEP. 2004

Vedrørende høring om forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager .

Sagsnr. 2003-165-0518.

Justitsministeriets Civil- og Politiafdeling har ved skrivelse af 29. juni 2004 anmodet Politiforbundet om en udtalelse vedrørende ovennævnte.

I den anledning kan det oplyses, at Politiforbundet ikke har ikke bemærkninger forslag, - herunder grundnotat, hvor forbundet har noteret sig, at punkt 4 vedrører ændringer, der i givet fald skal realiseres via lovgivning her i landet.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Hans Bundesen,
Sekretariatsleder

Justitsministeriet
Internationale Ku.

2003-165-0518

Akt.nr. 16

Anette Sørensen (951ans)

Fra: SJustitsministeriet (951jm)

Sendt: 3. september 2004 11:41

Til: EUORDet Internationale Kontor (951s12)

Emne: VS: Datatilsynets brev af 3. september 2004, j.nr. 2004-121-0023

Fra: Helene Vartoft Grønfeldt [mailto:hvg@datatilsynet.dk]

Sendt: 3. september 2004 11:38

Til: SJustitsministeriet (951jm)

Emne: Datatilsynets brev af 3. september 2004, j.nr. 2004-121-0023

Justitsministeriets sagsnr. 2003-165-0518

Med venlig hilsen

Helene V. Grønfeldt
Fuldmægtig
Direkte tlf.: 3319 3236

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K
Tlf.: 3319 3200
Fax: 3319 3218
Hjemmeside: www.datatilsynet.dk
Officiel e-post: dt@datatilsynet.dk

Justitsministeriet
Internationale Ku. 2003-165-0518
Akt.nr. 19

Justitsministeriet (22-50-79-15)
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til jm@jm.dk

3. september 2004

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2004-121-0023
Sagsbehandler
Helene V. Grønfeldt
Direkte 3319 3236

Vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig) - Justitsministeriets sagsnr 2003-165-0518

I brev af 19. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet Datatilsynet om en udtalelse til ovenstående forslag til rammeafgørelse. Justitsministeriet har endvidere medsendt et grundnotat om forslaget.

Det fremgår af Justitsministeriets brev, at forhandlingerne af forslaget først lige er påbegyndt. Datatilsynet har derfor i det væsentlige valgt at kommentere forslaget på et mere overordnet plan, idet tilsynet skal anmode om at blive hørt igen, når man er tættere på den endelige formulering af forslaget.

1. Indledningsvis bemærkes, at det foreliggende forslag - der er endnu ét i rækken af forslag, som lægger op til øget informationsudveksling inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde i Europa - efter Datatilsynets opfattelse aktualiserer behovet for at overveje et generelt og opdateret databeskyttelsesretligt instrument på dette område.

I mangel på et sådan generelt instrument er det imidlertid Datatilsynets opfattelse, at væsentlige spørgsmål om databeskyttelse i forbindelse med det planlagte intensiverede samarbejde bør omtales i selv rammeafgørelsen og ikke blot ved en henvisning til eksempelvis artikel 23 i EU's retshjælpskonvention fra 2000 (2000-konventionen). Datatilsynet skal i den forbindelse henvise til den regulering af beskyttelse og sikring af personoplysninger, som er indeholdt i Schengen- og Europol-konventionerne. Datatilsynet skal herved også henvise til, at det af foreliggende forslags punkt 68 fremgår, at der er tale om en videreudvikling af Schengen-reglerne. Der henvises i øvrigt til de konkrete bemærkninger til artikel 10, jf. nedenfor afsnit 3.

Datatilsynet skal på denne baggrund opfordre til, at det indgår i de videre overvejelser at indsætte regler om f.eks. formålsbestemthed, sikker behandling af oplysninger og tilsyn med handlingerne i selve rammeafgørelsen.

2. Ifølge Justitsministeriets grundnotat forudsætter gennemførelse af en udenlandsk retsanmodning i Danmark efter de nugældende regler, at der forinden

indgrebet iværksættes foretages en prøvelse af, om gennemførelsen af det pågældende indgreb er foreneligt med dansk ret.

Forslaget til rammeafgørelsen indebærer imidlertid en forpligtelse til at træffe beslutning om at gennemføre en udenlandsk retsanmodning, hvis det i rammeafgørelsen nævnte certifikat er fremsendt og korrekt udfyldt, jf. artikel 11. Danske myndigheder vil derfor som udgangspunkt ikke være berettigede til at foretage en prøvelse af, om gennemførelsen af en udenlandsk retsanmodning omfattet af rammeafgørelsens anvendelsesområde vil være foreneligt med dansk ret, hvis rammeafgørelsen vedtages i sin nuværende form.

Dette betyder ifølge Justitsministeriets grundnotat bl.a., at danske myndigheder i visse tilfælde vil skulle efterkomme en retshjælpsanmodning fra myndigheder i andre EU-medlemsstater, uanset at det pågældende tvangsindgreb ikke ville kunne foretages i en dansk sag.

Datailsynet har noteret sig, at bevissikringskendelsen udstedes af en juridisk myndighed i udstedelsesstaten, der skal sikre, at den under lignende omstændigheder ville kunne fremskaffe de omhandlede genstande, dokumenter og andre data, hvis de var på den pågældende medlemsstats område. Det forhindrer ifølge begrundelsens punkt 47, at den europæiske bevissikringskendelse bruges til at omgå nationale sikkerhedsgarantier for bevisoptagelse. Der henvises i den forbindelse til advokaters, lægers og journalisters tavshedspligt.

På det foreliggende grundlag står det ikke Datailsynet klart, hvorledes forslaget forholder sig til persondatalovens regler, der med nogle få undtagelser også finder anvendelse på politiets og anklagemyndighedens handlinger inden for det strafferetlige område. Politiets videregivelse af oplysninger til udlandet vil således i dag være omfattet af Datailsynets tilsynskompetence, hvis videregivelsen ikke sker på grundlag af en retskendelse. Som eksempel kan nævnes videregivelse af oplysninger fra Kriminalregisteret, jf. bekendtgørelsen om Kriminalregisterets § 21, stk. 1, nr. 9 og nr. 10. Som Datailsynet har opfattet det foreliggende forslag, så lægger det umiddelbart op til at afskære alle mulighederne for tilsyn og kontrol i fuldbyrdesstaten. Forslaget forekommer dermed vidtgående og kan have som konsekvens, at retssikkerhedsbeskyttende regler i en EU-medlemsstat kan tilsidesættes af lempeligere regler i en anden medlemsstat.

3. Forslagets artikel 10 indeholder betingelserne for at anvende personoplysninger fremskaffet inden for rammerne af rammeafgørelsen. Ifølge stk. 1 kan personoplysningerne anvendes af fuldbyrdesstaten i forbindelse med sager, i hvilke der kan udstedes bevissikringskendelse, andre retsprocedurer og administrative procedurer, som hænger direkte sammen med de sager, i hvilke der kan udstedes bevissikringskendelse, og forebyggelse af en umiddelbar og alvorlig trussel mod den offentlige sikkerhed.

Personoplysninger fremskaffet inden for rammerne af rammeafgørelsen til andre formål end dem, der er nævnt i første afsnit, kan kun anvendes med

fuldbyrdesstatens forudgående samtykke, medmindre udstedelsesstaten har indhentet samtykke fra den registrerede.

Bestemmelser finder ifølge artikel 10, stk. 4, ikke anvendelse på personoplysninger, som er tilvejebragt af en medlemsstat i medfør af rammeafgørelsen, og som hidrører fra denne medlemsstat.

Bestemmelsen forekommer Datatilsynet meget uklar. Det fremgår af pkt. 93 i begrundelsen for forslaget, at formålsbegrænsningen i artikel 10 følger fremgangsmåden i artikel 23, stk. 1, i EU's konvention fra 2000. 2000-konventionen beskriver imidlertid begrænsningen for den *modtagende* myndighed, mens forslagets artikel 10 vedrører *fuldbyrdesstatens* anvendelse af oplysninger.

Hvis det er hensigten, at artikel 10, stk. 1, skal udgøre en hjemmel for fuldbyrdesstatens behandling af oplysninger i de situationer, hvor der ikke i statens nationale regler er en hjemmel til den pågældende behandling, er det Datatilsynets vurdering, at dette skal gøres klarere. Det står tillige ikke Datatilsynet klart, hvad indholdet af sidste del af stk. 1 reelt er.

Datatilsynet finder endvidere, at bestemmelsens stk. 4, er uklar – særligt i forhold til stk. 1. Det står ikke tilsynet klart, hvad der sigtes til med bestemmelsen, og tilsynet skal endvidere opfordre til, at man anvender samme terminologi i hele bestemmelsen.

4. Ifølge forslagets artikel 19 skal medlemsstaterne sikre, at alle interesserede parter har adgang til retsmidler mod en europæisk bevissikringskendelse, der er fuldbyrdet ved hjælp af et tvangsindgreb. Fuldbyrdesstaten kan suspendere overførslen af genstande, dokumenter og data, mens den afventer udfaldet af en klage. Udstedelsesmyndigheden kan dog kræve, at fuldbyrdesstaten overfører de omhandlede genstande, dokumenter og data senest 60 dage efter fuldbyrdelsen af bevissikringskendelsen. I de tilfælde, hvor afgørelsen af klagen betyder, at overførslen ikke var lovlig, skal de omhandlede genstande, dokumenter og data straks tilbagesendes til fuldbyrdesstaten.

Ifølge begrundelsens punkt 125 er denne frist på 60 dage begrundet i en balance mellem nødvendigheden af at undgå en lammeise af det retlige samarbejde og nødvendigheden af at sikre passende retsmidler for de berørte parter i fuldbyrdesstaten før overførslen.

Det er imidlertid efter Datatilsynets opfattelse næppe realistisk at tro, at data, der én gang er blevet overført, reelt kan tilbagekaldes. Datatilsynet skal derfor udtrykke betænkeligheder ved, at oplysninger kan overføres, førend en eventuel klagesag er afsluttet.

5. Med hensyn til forslagets artikel 21 har Datatilsynet noteret sig, at Justitsministeriet endnu ikke har afklaret, hvorvidt bestemmelsen vil kræve lovændring i Danmark. Datatilsynet skal i den forbindelse henvise til persondatalovens § 4, stk. 6, hvorefter persondataloven finder anvendelse, hvis der for en

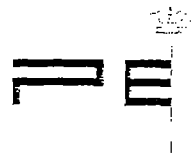
dataansvarlig etableret i et andet medlemsland behandles oplysninger i Danmark, og behandlingen ikke er omfattet af databeskyttelsesdirektivet. I den situation vil behandling hos en databehandler i Danmark, som foregår for en dataansvarlig i et andet EU-land, være omfattet af persondataovens anvendelsesområde.

6. Datatilsynet har endvidere noteret sig, at det overvejes, hvorvidt de gældende regler for videregivelse af oplysninger, som politiet er kommet i besiddelse af i forbindelse med efterforskning i en straffesag, skal ændres.

7. Som anført er der efter Datatilsynets opfattelse tale om et vidtgående forslag. Forslaget rummer endvidere en del uklarheder i dets nuværende form, og Datatilsynet skal anmode om at blive hørt igen, når man er tættere på en endelig formulering af forslaget til rammeafgovelsen.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør

Jmt. Mdt.
6 SEP. 2004

Justitsministeriet
Det Internationale Kontor
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Politiets Efterretningstjeneste
Klausdalsbrove, 1
DK-2860 Søborg
Telefon: +45 33 14 55 88
Telefax: +45 33 43 01 90
E-mail: pet@politi.dk
Web: www.pet.dk

D61

Dato: 31 AUG. 2004
Jour. Nr. 2004-20-55
Brev Nr.

0358

Ved brev af 19. juli 2004 har Justitsministeriet anmodet om en eventuel udtalelse vedrørende forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager.

Politiets Efterretningstjeneste skal i den forbindelse bemærke følgende:

Tjenesten har i sin efterretningsvirksomhed som hovedopgave at forebygge og efterforske handlinger eller foretagender, som kan udvikle sig til at blive en fare for rigets selvstændighed, sikkerhed og den lovlige samfundsorden samt forhindre, at de handlinger eller foretagender realiseres eller udvikler sig.

De handlinger, som i den forbindelse er omfattet af efterretningstjenestens ansvarsområde er først og fremmest de handlinger, som er kriminaliseret i straffelovens kapitel 12 og 13. Det gælder angreb på statsforfatningen, terrorisme, spredning af masseødelæggelsesvåben, ekstremisme og spionage.

I forbindelse med tjenestens varetagelse af dette ansvarsområde, modtages der i vidt omfang oplysninger fra samarbejdspartnere i ind- og udland. Det er en forudsætning for modtagelse af sådanne oplysninger, at oplysningerne alene anvendes til efterretningsmæssig brug og ikke videregives til andre. Dette gælder også oplysninger, som tjenesten modtager og indhenter fra kilder i de miljøer, der er under efterforskning.

Tilsidesættes hensynet til samarbejdspartnere og kilder, kan det ikke blot bringe kilder eller andre personer i en overhængende fare, men vil tillige mere generelt kunne få den effekt, at tjenesten ikke fremover modtager relevante oplysninger.

Politiets Efterretningstjeneste anvender endvidere i stort omfang bl.a. ransagning, beslaglæggelse samt indhentelse af teleoplysninger og telefonaflytning i sin efterforskning.

Det er vil således ofte være af afgørende betydning for tjenestens arbejde og effektivitet, at materiale fra tidligere eller igangværende efterforskning ikke kompromitteres ved f.eks. en straffesag i ind- eller udland.

Med baggrund i ovennævnte er det således af stor betydning for Politiets Efterretningstjeneste, at der i forbindelse med den europæiske bevissikringskendelse opretholdes en mulighed for at afsiå en anmodning om retshjælp om f.eks. udlevering af aflytningsmateriale eller indhentede oplysninger, som tjenesten har tilvejebragt på et tidligere tidspunkt.

Efter retshjælpskonventionens artikel 2 kan en anmodning om retshjælp afslås, hvis denne vedrører en forbrydelse, der af den anmodede stat betragtes som en politisk forbrydelse eller en forbrydelse, der har forbindelse med en politisk forbrydelse. Endvidere kan en anmodning afslås, hvis den anmodede stat finder, at imødekomme af anmodningen vil kunne krænke den pågældende stats suverænitæt, bringe dens sikkerhed i fare, stride mod dens almindelige retsprincipper eller skade andre livsvigtige interesser.

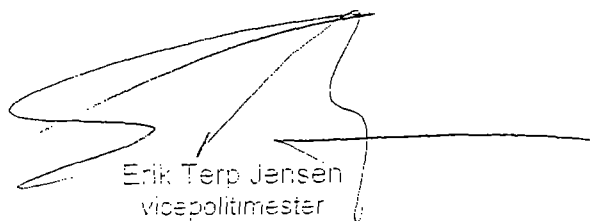
Det fremgår af forslagets artikel 23 - der regulerer forholdet mellem rammeafgørelsen og andre retlige instrumenter på området - at rammeafgørelsen vil erstatte de tilsvarende bestemmelser, som følger af en række angivne eksisterende konventioner, når disse angår anmodninger om gensidig retshjælp vedrørende bevismateriale, der er omfattet af rammeafgørelsen. Det synes dermed ikke at være taget udtrykkelig stilling til, om f.eks. retshjælpskonventionens artikel 2 fortsat består og kan gøres gældende i relation til den europæiske bevissikringskendelse.

I henhold til forslagets artikel 15, der vedrører grundene til at afvise anerkendelse og fuldbyrdelse af en europæisk bevissikringskendelse, kan afvisning alene ske, hvis dette vil være i strid med ne bis in idem-princippet (hvorefter en person ikke kan straffes for den samme handling flere gange), eller hvis der ifølge udstedel-

sesstatens lovgivning gælder immuniteter og privilegier, der gør det umuligt at fuldbyrde den europæiske bevissikringskendelse.

Politiets Efterretningstjeneste skal i forbindelse med Justitsministeriets fremtidige forhandlinger af forslaget til rammeafgårelsen indstille, at retshjælpskonventionens artikel 2 kan gøres gældende i forhold til den europæiske bevissikringskendelse eller at en tilsvarende bestemmelse indsættes i rammeafgårelsen.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, consisting of several large, sweeping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

Erik Terp Jensen
vicepolitimester

Advokatrådet

Jmt. modt.

ADVOKAT

SAMFUNDET

Justitsministeriet
Sjostholmsgade 10.
1216 København K.

KRÖNPRINSESSEGADE 25
1506 KÖBENHAVN E
TEL. 33 96 17 98
FAX 33 36 97 50

DATE: 02-09-2004
J.NR.: 04-012602-04-1627
REF.: rmm

OO
Kopi FVR
KKK
JVM
OK ANS

~~AKK~~
~~KKK~~
DOK

Høring over rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstande, dokumenter og data til brug i straffesager

Ved brev af 19. juli 2004 (j.nr. 2003-165-0518) har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag til rammeafgørelse.

Sagen har været behandlet i Advokatrådets Retsudvalg, hvorefter Advokatrådet skal udtale følgende:

Grundlaget for forslaget

EU har som mål at bevare og udbygge et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Med afsæt heri har EU-Kommissionen fremlagt en række retsakter, som skal styrke samarbejdet mellem medlemsstaternes myndigheder i kriminalitetsbekæmpelsen. Retsakterne fokuserer på at styrke myndighederne på tværs af landegrænserne gennem øget samarbejde og navnlig gennem et princip om gensidig tillid, som indebærer, at afgørelser, der er truffet i en myndighed, skal anerkendes og fuldbyrdes i en anden myndighed uden nogen selvstændig kontrol fra den udførende myndighed.

Advokatrådet finder imidlertid grund til at fremhæve, at princippet om gensidig tillid og umiddelbar anerkendelse og fuldbyrdelse giver anledning til væsentlige overvejelser i relation til det opstillede mål om et område med frihed, fred og retfærdighed – navnlig vedrørende gensidig anerkendelse af afgørelser om straffeprocessuelle tvangsindgreb under efterforskningen.

Et område med frihed, fred og retfærdighed indebærer ikke alene, at borgere og virksomheder i EU-landene i videst mulig omfang beskyttes mod kriminalitet begået af andre borgere og virksomheder. Målsætningen om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed indebærer også, at borgere og virksomheder i EU-landene beskyttes mod uberettigede eller uproportionale indgreb fra myndighedernes side. En styrkelse af det kriminalitetsbekæmpende samarbejde bør derfor ikke alene fokusere

E-mail: samfund@advocom.dk
Homepage: www.advocom.dk

Justitsministeriet
Internationale Kur. 2003 Nr. -165 - 0518
Akt.nr. 20

på myndighedernes mulighed for at foretage ransagning mv., men bør også indeholde regler, der fastholder og udbygger retssikkerheden for EU's borgere og virksomheder. En gennemførelse af EU-regler bør således ikke føre til, at retssikkerhedsniveauet i medlemslandene sænkes til laveste fællesnævner.

De foreslåede regler vil for de sager, som omfattes af forslaget, imidlertid netop indebære, at retssikkerhedsniveauet i de lande, der opretholder et højt retssikkerhedsniveau, sænkes til det niveau, der måtte eksistere i de lande, der alene sikrer et lavere retssikkerhedsniveau. Dette er bekymrende, ikke mindst fordi forslaget regulerer tvangsindgreb, der i en række tilfælde kan anvendes over for borgere og virksomheder, som end ikke mistænkes for et strafbart forhold. Efter såvel dansk som udenlandsk ret kan der således foretages f.eks. ransagning hos personer og virksomheder, som ikke mistænkes for at have begået et strafbart forhold, men som menes at være i besiddelse af genstande, dokumenter mv., som er af væsentlig betydning for efterforskningen af en straffesag rettet mod en anden personkreds.

Forslaget bygger på et grundprincip om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser. Det betyder, at en afgørelse om f.eks. ransagning af en bolig eller virksomhed i Danmark, som er truffet af f.eks. en tysk myndighed, skal gennemføres af de danske myndigheder (politi og domstole), uden at de danske myndigheder har nogen mulighed for at foretage en selvstændig kontrol af, om betingelserne for at foretage ransagning efter hverken tysk eller dansk ret er opfyldt, ligesom de danske myndigheder vil have pligt til at gennemføre ransagningen i tilfælde, hvor dette ellers ikke er muligt efter national dansk ret, og hvor der efter dansk ret end ikke er tale om et strafbart forhold.

Forudsætningen for, at en afgørelse truffet af myndighederne i et andet medlemsland, kan anerkendes og fuldbyrdes i Danmark uden nogen selvstændig prøvelse hos de danske myndigheder, bør være, at der er sikkerhed for, at de retssikkerhedsgarantier, som gælder i Danmark, også er lovfæstede og praktiseres i de øvrige medlemslande. Der er ikke i forslaget redegjort for retsstillingen i de 25 medlemslande. Tværtimod fremgår det af forslaget, at forskellen mellem landenes lovgivning er en barriere for kriminalitetsbekæmpelsen. Uanset, at alle medlemsstater er forpligtet til at overholde de garantier, der følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, er der store forskelle mellem det faktiske beskyttelsesniveau i de enkelte lande. Hertil kommer, at de garantier, der følger af konventionen, er af overordnet karakter. Det retssikkerhedsniveau, medlemsstaterne efter konventionen er forpligtet til at overholde, er således væsentlig lavere end det generelle retssikkerhedsniveau i et land som f.eks. Danmark.

Det fremlagte forslag tager endvidere ikke højde for, at de nationale regler om tvangsindgreb inden for strafferechtsplejen, består af et regelkompleks, der er baseret på sin egen indre sammenhæng. De nationale regler om efterforskningsskridt og tvangsindgreb er således bygget op om en række såkaldte *checks and balances*, som

samlet sikrer en balance mellem hensynet til kriminalitetsbekæmpelse og hensynet til den enkeltes retssikkerhed. Forslaget griber ind i denne balance og indebærer en åbenbar risiko for en forrykkelse af retssikkerhedsniveauet. Advokatrådet skal i den forbindelse fremhæve, at gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af efterforskningskridt må anses for væsentlig mere problematisk end gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af en endelig dom. Det er således efter Advokatrådets opfattelse væsentlig mere vidtgående at acceptere gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser, som retter sig mod personer, som enten overhovedet ikke er under mistanke for at have begået et strafbart forhold, eller mod personer, som nok er under mistanke, men som til gengæld er beskyttet af uskyldsformodningen.

Advokatrådet skal endvidere fremhæve den modsætning, som princippet om gensidig tillid indebærer i sin nuværende udformning. Det fremlagte forslag indebærer, at f.eks. en dansk domstol ikke har nogen adgang til selvstændigt at vurdere, om en anmodning fra en udenlandsk domstol om f.eks. ransagning bør efterkommes. Selv i tilfælde, hvor det for den danske domstol fremstår som sandsynligt eller åbenbart, at gennemførelsen af anmodningen vil være et urimeligt skridt over for den, indgrebet rettes imod, er den danske domstol afskåret fra at gribe ind.

Den manglende adgang for den udførende myndighed til at foretage en selvstændig kontrol, er efter Advokatrådets opfattelse ikke udtryk for gensidig tillid. Tværtimod er der en risiko for, at princippet om gensidig tillid i realiteten bliver et skjold for den anmodende myndighed, som ikke behøver at redegøre nærmere for grundlaget for sin beslutning. I et system baseret på gensidig tillid bør der imidlertid være fuld åbenhed om grundlaget for beslutningen. Den anmodende stat bør således have tillid til, at den udførende stats myndigheder alene vil nægte at gennemføre anmodningen, hvis den finder at være forpligtet og berettiget hertil.

Den væsentligste grund til at nægte den udførende stat at foretage en selvstændig prøvelse af grundlaget for beslutningen synes at være, at det vil kunne indebære en vis tidsmæssig forsinkelse. Efter Advokatrådets opfattelse burde dette hensyn imidlertid løses gennem bedre samarbejde mellem myndighederne fra de enkelte lande og ikke gennem en forringelse af retssikkerheden for den enkelte.

Behovet for forslaget

Der findes allerede regler og aftaler mellem medlemslandene, som giver mulighed for gensidig bistand til bevisoptagelse som led i efterforskningen af kriminalitet. Af bemærkningerne til forslaget fremgår det, at de eksisterende regler ikke er tilstrækkelig effektive til at sikre et effektivt samarbejde om kriminalitetsbekæmpelsen. Forslaget indeholder imidlertid ikke en nærmere redegørelse for de problemer, den eksisterende ordning angiveligt giver anledning til. Navnlig fremgår det ikke af forslaget, om problemerne med de gældende regler skyldes langsomhed i sagsbehandlingen, eller om den manglende effektivitet skyldes, at det anmodede land i en række tilfælde nægter at efterkomme

anmodningen, fordi den ikke finder det fremsendte materiale tilstrækkeligt som grundlag for at gennemføre det pågældende indgreb. Såfremt dette er tilfældet, må det overvejes, om grundlaget for den grad af gensidig tillid, som forslaget forudsætter, reelt er til stede. Såfremt problemerne i den gældende ordning derimod skyldes mangelfuld eller besværlig kommunikation mellem myndighederne fra de involverede lande, bør en effektivisering af området efter Advokatrådets opfattelse ske gennem bedre administrative procedurer.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i forslaget

Artikel 2 Definitioner

Det fremgår af artikel 2, at en bevissikringskendelse kan udstedes af dommere, undersøgelsesdommere eller anklagere, der i følge national ret kan udstede en europæisk bevissikringskendelse. Som bestemmelsen er formuleret, synes der at kunne tænkes tilfælde, hvor f.eks. en ransagningsanmodning udstedt af anklagemyndigheden i et land, skal fuldbyrdes af myndighederne i et andet land. I sådanne tilfælde vil der ikke på noget tidspunkt blive foretaget nogen reel domstolsprøvelse af, om ransagningen bør gennemføres, idet det fuldbyrdende land efter rammeafgørelsen ikke er berettiget til at foretage nogen selvstændig prøvelse af bevissikringsanmodningen.

Et sådan fravær af domstolskontrol med f.eks. ransagning inden for strafferetsplejen vil efter Advokatrådets opfattelse rejse spørgsmål om forholdet til grundlovens § 72, medmindre der gennemføres en særlig lovbestemmelse i dansk ret, der på dette område tillader indgreb inden for strafferetsplejen uden forudgående retskendelse.

Artikel 3 omfattede genstande, dokumenter og data

Det fremgår af artikel 3, at bevissikringskendelsen kan udstedes med henblik på fremskaffelse af alle genstande, dokumenter og data, der kan bruges i retssager, nævnt i artikel 4. Derimod kan der ikke udstedes bevissikringskendelse med henblik på efterforskning i reel tid, det vil sige afhøringer af vidner, indgreb i meddelelshemmeligheden, person- og legemsundersøgelser mv.

Efter artikel 3, stk. 3, kan der udstedes bevissikringskendelse med henblik på at fremskaffe eksisterende bevismateriale, herunder f.eks. en udskrift af en afhøringsrapport, resultatet af en dna-analyse etc., forudsat materialet beror hos en offentlig myndighed, og forudsat, at det er indsamlet forud for udstedelsen af kendelsen.

Artikel 3, stk. 3, indebærer en vis risiko for omgåelse. Myndighederne i et land kan ikke med en bevissikringskendelse foretage afhøring af en person i et andet land, men kan det pågældende lands myndigheder overbevises om, at de selv bør gennemføre en afhøring, vil afhøringsrapporten herefter kunne begæres udleveret.

Det synes umiddelbart problematisk, at tillade at f.eks. politiets afhøringsrapporter kan udleveres og anvendes som bevismateriale i et tilfælde, hvor der ikke er adgang til at kræve den afhørte person genafhørt. Der stilles efter forslaget intet krav om, at afhøringsrapporten skal vedrøre samme sagsforhold, ligesom der ikke sondres mellem, om der er tale om afhøring af en sigtet eller et vidne. Der stilles heller ikke noget krav om, at afhørte er blevet vejledt om muligheden for senere udlevering af rapportmaterialet. En sådan vejledning vil imidlertid i en række tilfælde være relevant, fordi de europæiske retssystemer tillægger politirapporter forskellig bevismæssig vægt. Efter dansk ret kan politirapporter som alt overvejende hovedregel ikke anvendes som bevis under en retssag, idet der gælder et princip om bevisumiddelbarhed. Endvidere kan det efter dansk ret ikke tillægges selvstændig betydning, om tiltalte eller vidner under afhøring hos politiet har nægter at udtale sig, ligesom der efter dansk ret ikke er mulighed for at rejse tiltale mod vidner for at lægge hindringer i vejen for politiets efterforskning. I andre europæiske lande tillægges politiafhøringer imidlertid en større bevismæssig vægt, ligesom der i visse tilfælde er mulighed for at rejse tiltale for obstruktion af politiets arbejde.

Artikel 4 – Typer retssager omfattet af den europæiske bevissikringskendelse

Efter artikel 4 (b) kan der udstedes en bevissikringskendelse i sager, der er anlagt af en administrativ myndighed vedrørende handlinger, der er strafbare ifølge udstedelsesstatens nationale lovgivning, når afgørelsen kan give anledning til en procedure ved en domstol, navnlig en kriminalret.

Bestemmelsens formulering efterlader tvivl om det præcise anvendelsesområde for bevissikringskendelsen. Artikel 4(b) tager sigte på sager anlagt af offentlige myndigheder som led i deres tilsyn med overholdelsen af offentligretlig regulering. Det fremgår imidlertid ikke klart, om det er en betingelse, at der er tale om efterforskning af en straffesag, eller om det er tilstrækkeligt, at der alene er mulighed for at indlede en sådan. I de tilfælde, hvor der efter det anmodende medlemslands lovgivning er hjemmel til f.eks. at foretage ransagning mv. som led i myndighedernes tilsynsfunktion, synes reglerne således at kunne anvendes hertil, uanset om der konkret er tale om en straffesag eller en forvaltningssag. Dette kan efter Advokatrådets opfattelse give anledning til at overveje forholdet til dansk lovgivning nærmere, idet der efter dansk ret sondres mellem tvangsindgreb inden for og uden for strafferetsplejen, og idet der netop er gennemført en retssikkerhedslov, der særligt normerer myndighedernes behandling af sager uden for strafferetsplejen. Retssikkerhedsloven indeholder blandt andet regler, der har til formål at undgå, at myndighedernes tilsynsbeføjelser anvendes i stedet for strafferetsplejens regler om efterforskning.

Artikel 6 – Betingelser for udstedelse af en europæisk bevissikringskendelse

Efter artikel 6(a), kan der alene udstedes en bevissikringsanmodning, såfremt de ønskede genstande mv. er nødvendige og proportionale i forhold til de retssager, der er nævnt i artikel 4. Herudover reguleres indgrebet efter de regler, der gælder i udstedelsesstaten, ligesom kontrollen med, om de nævnte betingelser er opfyldt, alene foretages af udstedelsesstaten.

Som det fremgår af artikel 6(a) er beskrivelsen af, hvornår der kan udstedes en bevissikringsanmodning vag og upræcis. Der er således alene tale om at angive de hensyn, som skal indgå ved vurderingen af, om f.eks. en ransagning bør tillades.

Denne brede beskrivelse af hovedhensyn står i kontrast til de danske regler om ransagning, beslaglæggelse mv. Efter dansk ret er sådanne indgreb nøje reguleret i retsplejeloven, som stiller omfattende og detaljerede krav for f.eks. ransagning som led i efterforskningen af en straffesag. De hensyn, der fremgår af artikel 6(a), er ikke sammenfaldende med de hensyn, der efter retsplejeloven indgår som en betingelse for f.eks. ransagning. Denne forskel indebærer, at der vil kunne opstå tilfælde, hvor danske myndigheder skal gennemføre ransagning på et grundlag, som ikke ville være tilstrækkeligt til at gennemføre ransagning efter dansk ret.

Det fremgår af artikel 6, at det er den udstedende myndighed, der foretager vurderingen af, om indgrebet er nødvendigt og proportionalt. Samtidig er det en betingelse, at indgrebet ville kunne foretages i det udstedende land. I praksis kan det næppe forventes, at det udstedende land vil foretage nogen særlig prøvelse af kravet om proportionalitet og nødvendighed udover den prøvelse, der skal foretages efter det udstedende lands nationale lovgivning. I de tilfælde, hvor det udstedende lands lovgivning åbner mulighed for at gennemføre indgrebet i det udstedende land, kan det næppe anses for realistisk, at det udstedende land herudover vil inddrage spørgsmålet, om indgrebet kan udføres efter fuldbyrdelseslandets lovgivning. I praksis vil bevissikringskendelsen betyde, at beskyttelsen af borgeren i fuldbyrdelseslandet vil ligge på det niveau, som udstedelseslandets lovgivning sikrer.

Artikel 9 – Kendelse om supplerende bevismateriale

Efter artikel 9, stk. 3, kan den udstedende myndighed, som deltager under fuldbyrdelsen af en bevissikringsanmodning, på stedet udstede supplerende anmodninger, hvis der skønnes at være behov for det. Bestemmelsen giver således mulighed for løbende at mårette efterforskningsskridtet i takt med, at f.eks. ransagningen gennemføres. Den fuldbyrdende myndighed har ingen mulighed for at modsætte sig at gennemføre sådanne yderligere anmodninger. Bestemmelsen giver således den anmodende myndighed fuld kontrol over den praktiske udførelse af bevissikringsanmodningen. En sådan fuldstændig kontrol synes imidlertid at rejse spørgsmål om, hvorvidt myndighedsudøvelsen fortsat reelt foretages af den fuldbyrdende myndighed.

Artikel 10 – Betingelser for anvendelse af personoplysninger

Den danske udgaves artikel 10 stk. 1, regulerer efter sin ordlyd *fuldbyrdelesstatens* brug af indsamlede oplysninger, mens den engelske udgave regulerer *udstedelsesstatens* brug af oplysningerne. Efter sammenhængen lægges det til grund, at der er tale om en oversættelsesfejl i den danske udgave.

Som nævnt ovenfor vedrørende artikel 4, er anvendelsesområdet for selve bevissikringskendelsen ikke præcis og tillader tilsyneladende en bredere anvendelse end blot som led i en straffesag. Dette synes også forudsat i artikel 10(b) og (c), idet indsamlede personoplysninger synes at kunne flyde fra den sag, de er indsamlet til brug for, og videre til andre, beslægtede sager eller sager, hvor der er alvorlig trussel mod den offentlige sikkerhed.

Anvendelsen af andre oplysninger end personoplysninger ses ikke reguleret af rammeafgørelsen.

Artikel 15 – Grunde til at afvise anerkendelse eller fuldbyrdelse

Det fremgår af den danske udgave af artikel 15, stk. 2, (b), at fuldbyrdelesstaten kan afvise at gennemføre en bevissikringsanmodning, hvis der ifølge *udstedelsesstatens* lovgivning gælder immuniteter eller privilegier, der forhindrer fuldbyrdelsen. I den engelske udgave er det afgørende, at *fuldbyrdelesstatens* lovgivning forhindrer fuldbyrdelsen, hvilket ud fra sammenhængen synes at være hensigten med bestemmelsen.

Rækkevidden af artikel 15, stk. 2, (b) er imidlertid ikke ganske klar. Begreberne "immuniteter" og "privilegier" leder tankerne i retning af særstillinger af mere personlig art. Således må det formodes at følge af bestemmelsen, at der ikke i Danmark kan gennemføres ransagning mod en ambassade eller mod f.eks. Kongehuset eller medlemmer af Folketinget. Derimod synes det umiddelbart usikkert, om f.eks. kredsen af vidneudelukkede personer, som efter retsplejelovens ransagningsbestemmelser nyder udvidet beskyttelse, derved at ransagningen ikke omfatter korrespondance med sådanne personer, anses for privilegerede eller immune.

Endvidere er det usikkert, om regler i dansk lovgivning, som udelukker anvendelse af oplysninger fra f.eks. et register, skal forstås som en "immunitet". Det er således f.eks. tvivlsomt, om en udenlandsk myndighed vil kunne indhente oplysninger fra et dansk donorregister, hvis lovgivningen i det pågældende land tillader dette for det tilsvarende lands register.

Artikel 16 – dobbelt strafbarhed

Efter artikel 16 kræver anerkendelse og fuldbyrdelse af en bevissikringskendelse ikke dobbelt strafbarhed for de forbrydelsestyper, der er opregnet i stk. 2. Endvidere

kræves der ikke dobbelt strafbarhed til gennemførelse af bevissikringskendelsen, hvis dette kan ske uden ransagning af private lokaler. Efter udløbet af en overgangsperiode kan dobbelt strafbarhed ikke gøres gældende, og det fuldbyrdende land kan derefter ikke stille krav om dobbelt strafbarhed.

Den anførte liste, som indeholder samme forbrydelsestyper som blandt andet arrestordren, angiver alene i brede vendinger, hvilke kriminalitetstyper der kan danne grundlag for fuldbyrdelsen af en bevissikringskendelse uden kontrol af dobbelt strafbarhed. F.eks. omfatter listen begreber som "cyberkriminalitet", som synes at kunne dække over en meget bred type af handlinger, som kan være kriminaliseret i et land, men ikke behøver at være det i et andet land. Tilsvarende gælder f.eks. "bedrageri", som også omfattes af listen. Der stilles ikke noget krav til afgrænsningen af jurisdiktionskompetencen. Der kan derfor tænkes sager, hvor en person eller en virksomhed har foretaget en handling fra Danmark, som er fuldt lovlig efter dansk ret, men som er strafbar efter lovgivningen i et eller flere EU-lande.

Artikel 19 – Retsmidler mod tvangsindgreb

Efter artikel 19, stk. 1, skal medlemsstaterne sikre, at alle interesserede parter har adgang til retsmidler mod en europæisk bevissikringskendelse, der er fuldbyrdet ved tvangsindgreb.

Udnyttelsen af denne ret skal imidlertid ske i udstedelsesstaten, jf. stk. 2. Dette vil i en række tilfælde gøre det umuligt eller særdeles vanskeligt for den, der mener sig forurettet ved indgrebet, at udnytte adgangen til de nævnte retsmidler. Forestiller man sig således, at en portugisisk domstol har udstedt en bevissikringskendelse, hvorefter der skal gennemføres en ransagning af en virksomhed beliggende i Danmark, vil den danske virksomhed være henvist til at gøre sine indsigelser mv. gældende i Portugal og efter portugisisk ret, hvilket vil være både vanskeligt og bekosteligt for virksomheden. Advokatrådet skal i den forbindelse særligt erindre om, at den danske virksomhed ikke behøver at være sigtet eller tiltalt i sagen. Efter såvel dansk som udenlandsk ret kan der foretages ransagning af lokaliteter tilhørende personer, som ikke mistænkes for et strafbart forhold, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Efter stk. 6, kan de genstande mv., som er indsamlet ved bevissikringskendelsen, suspenderes, såfremt der er indgivet klage af en part i sagen. Imidlertid fremgår det, at suspensionen maksimalt kan udstrækkes i 60 dage, hvorefter udstedelsesmyndigheden kan kræve materialet udleveret – uanset om klagen er behandlet eller ej. Efter Advokatrådets opfattelse er dette en helt utilstrækkelig beskyttelse af den, indgrebet rettes imod. I det oven for nævnte eksempel vil den danske virksomhed således trods sin klage risikere, at materialet udleveres. Viser det sig efterfølgende, at materialet er indsamlet ulovligt, beror det på portugisisk ret, om materialet kan anvendes eller ej. Det bemærkes, at der efter dansk ret ikke er noget

ubetinget forbud mod at anvende ulovligt indsamlede beviser. Det beror således på en konkret vurdering, om ulovligt tilvejebragte beviser kan anvendes i en straffesag.

Konklusion

Advokatrådet finder ikke, at der er dokumenteret et reelt behov for de foreslåede regler. Advokatrådet finder endvidere ikke, at forslaget indeholder en tilstrækkelig afbalancering mellem hensynet til efterforskningen og hensynet til den enkeltes frihed, sikkerhed og retfærdighed, som ellers er en hjørnesten i EU-samarbejdet på dette område. Advokatrådet finder ikke, at princippet om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse bør udsrækkes til også at finde anvendelse på sager omfattet af uskyldsformodningen, og sager, hvor der kan blive tale om indgreb rettet mod personer og virksomheder, som end ikke er under mistanke for et strafbart forhold. Advokatrådet finder heller ikke, at danske myndigheder bør kunne bringes i en situation, hvor de tvinges til at gennemføre tvangsindgreb i Danmark på baggrund af en kendelse udstedt af myndighederne i et andet land for et forhold, som i Danmark ikke er strafbart, eller som efter dansk ret ikke kan berettige til det nævnte tvangsindgreb, uden at de danske myndigheder har mulighed for at foretage en vurdering af sagen.

Efter Advokatrådets opfattelse bør eventuelle problemer i samarbejdet om kriminalitetsbekæmpelsen i stedet løses gennem bedre kommunikation og samarbejde mellem medlemsstaternes myndigheder. Vedtages forslaget vil det i praksis betyde, at spørgsmålet om, hvorvidt der kan gennemføres indgribende tvangsindgreb over for virksomheder og borgere i Danmark fremover i en række tilfælde ikke vil skulle afgøres af danske myndigheder efter dansk ret men af udenlandske myndigheder efter udenlandsk ret. Advokatrådet har ikke fuld tillid til, at lovgivningen og administrationen i samtlige 24 øvrige EU-lande er på et retssikkerhedsmæssigt niveau, som kan sammenlignes med det niveau, som Danmark og visse andre EU-lande anser for passende. Advokatrådet skal derfor som minimum anbefale, at det forud for en eventuel vedtagelse af forslaget skabes fuld klarhed over konsekvenserne heraf.

Med venlig hilsen

Jakob Lund Poulsen
Formand for Advokatrådets Retsudvalg

Vestre Landsret
Præsidenten

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K

~~Handwritten signature~~

Jmt. modt.
- 7 SEP. 2004

DBi

J.nr. 40A-VL-26-04
Den 06/09-2004

I et brev af 19. juli 2004 (Sagsnummer 2003-165-0518) har Justitsministeriet anmodet om en eventuel udtalelse om et forslag til Rådets rammeafgørelse om en europæisk bevissikringskendelse til fremskaffelse af genstand, dokumenter og data til brug i straffesager (KOM (2003) 688 endelig).

Efter at have drøftet sagen med landsrettens øvrige dommere på et plenarmøde den 3. september 2004 skal jeg udtale følgende:

Spørgsmålet, om Danmark bør tilslutte sig en ordning, der indebærer, at danske domstole skal medvirke til bevissikring til brug for straffesager i andre lande, selv om de pågældende bevisskridt ikke ville være tilladt (eller i det enkelte tilfælde ikke kunne foretages) efter de gældende danske regler, såfremt der var tale om en straffesag i Danmark, er et spørgsmål af en sådan retspolitisk karakter, at landsretten ikke finder at burde udtale sig om forslaget.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Slotsholmsgade 10
1216 København K
2003-165-0518
Afdeling 2